

Länsstyrelsen
Västerbotten

Beslut

1 (24)

Datum
2024-06-13

Diarienummer
511-2687-2021

Dossiernummer
2402148

Enligt sändlista

Delgivningskvitto

Beslut om bildande av Njakafjälls naturreservat i Vilhelmina kommun

(4 bilagor)

Beslut

Länsstyrelsen i Västerbotten beslutar med stöd av 7 kap. 4 § miljöbalken att det område som redovisas på bifogad karta, bilaga 1, ska vara naturreservat.

För att uppnå och tillgodose syftet med naturreservatet Njakafjäll beslutar Länsstyrelsen med stöd av 7 kap. 5, 6 och 30 §§ miljöbalken samt 22 § första stycket förordningen (1998:1252) om områdesskydd enligt miljöbalken att nedan angivna föreskrifter ska gälla för naturreservatet.

Med stöd av 3 § förordningen (SFS 1998:1252) om områdesskydd enligt miljöbalken fastställer Länsstyrelsen bifogad skötselplan för naturreservatets långsiktiga skötsel, bilaga 2.

Föreskrifterna enligt 7 kap. 5 och 6 §§ miljöbalken gäller från den dag de vinner laga kraft. Föreskrifterna enligt 7 kap. 30 § miljöbalken gäller från kungörelsedatum även om beslutet överklagas.

Beslutet riktar sig till var och en, fastighetsägare och innehavare av särskild rätt, vars rättigheter att använda mark- och vattenområden berörs inom reservatsområdet. Beslutet riktar sig även till allmänheten.

Länsstyrelsen beslutar med stöd av 7 kap. 7 § första stycket miljöbalken att länsstyrelsens beslut (2000-01-24, 231-10869/99) om bildande av naturreservatet Njakafjäll med tillhörande skötselplan ska upphöra att

Datum
2024-06-13

Diarienummer
511-2687-2021

gälla när beslutet ovan (511-2687-2021) om bildande av naturreservatet Njakafjäll har vunnit laga kraft.

Fakta om naturreservatet

Namn	Njakafjäll
Dossiernummer	2402148
NVR-id	2001857
Natura 2000, områdeskod	SE0810513
Kommun	Vilhelmina
Län	Västerbotten
Lägesbeskrivning	60 km NV Vilhelmina
Naturgeografisk region	33h, förfjällsregion med huvudsakligen nordligt boreal vegetation
Gräns	Se bifogad beslutskarta, bilaga 1
Markägare	Vilhelmina Övre Allmänning, Statens fastighetsverk, enskilda
Fastigheter	Allmänningsskogen 1:1, Övrelandet 1:1, Handsktummen 1:1, Bångnäs 1:23, Grytsjö 1:12
Förvaltare	Länsstyrelsen Västerbotten, Vilhelmina Övre Allmänning
Totalareal	12 322 hektar, varav 6 129 hektar utökad areal
Areal skogsmark	9 273 hektar

Arealer och definitioner av marktäckeskategorier enligt Nationella Marktäckedata (NMD). Naturreservatets utökade areal preciseras naturtypsvis i avsnittet "Förenlighet med miljömål, friluftsmål och EU-direktiv".

Syftet med naturreservatet

Syfte

Syftet med naturreservatet är att vårda, bevara och återställa områdets värdefulla naturmiljöer i form av fjällnära grandominerade natur- och urskogar, skogar med brandprägel, och andra ingående naturtyper samt områdets helhetsvärden i form av ett stort, sammanhängande naturlandskap med orörd karaktär. Syftet är också att vårda och bevara den biologiska mångfalden knuten till dessa miljöer. Ett syfte är också att inom ramen för bevarandet av biologisk mångfald och värdefulla naturmiljöer tillgodose behovet av områden för friluftslivet.

De arter och naturtyper som angivits för Natura 2000-området Njakafjäll ska skyddas och återställas så att gynnsam bevarandestatus kan bibehållas eller uppnås.

Hur syftet ska uppnås

Syftet ska i huvudsak uppnås genom att skogsmark och övriga naturmiljöer utvecklas fritt genom intern dynamik. Naturliga processer såsom översvämning, stormfällning, skogsbrand, frostvittring, ras och skred samt svampars och insekters nedbrytning av ved med mera tillåts fortgå ostört.

För de delar av reservatet som är präglat av naturliga störningar som brand, eller är mer påverkat av skogsbruk, dikning, flottledsrensning eller främjade arter så ska syftet även kunna nås genom att:

- naturvårdsbränna de delar av skogsmarken som är präglade av brand
- öka variationen och främja lövandelen i områdets ungskogar och medelålders skogar
- återställa strukturer och hydrologi i våtmarker, sjöar, vattendrag och påverkade skogsmiljöer
- ta bort främmande arter
- underlätta för allmänhetens friluftsliv

Datum
2024-06-13

Diarienummer
511-2687-2021

Åtgärder ska också kunna genomföras för att underlätta för allmänhetens friluftsliv och förebygga slitage och påverkan på mark, växt- och djurliv.

Skälen för beslutet

Njakafjäll är ett mycket stort område med mycket höga naturvärden knutna till gamla natur- och urskogar med en allmän förekomst av naturskogsstrukturer som gamla träd och död ved. Skogen är mestadels grandominerad men det finns delar med stor förekomst av gamla och mycket gamla tallar.

Ungefär halva reservatet är också utpekad som Natura 2000-område enligt habitatdirektivet. Natura 2000-området sammanfaller med naturreservatets ursprungliga avgränsning, beslutat år 2000.

Området har på grund av närheten till naturreservaten Marsfjället och Gitsfjället även mycket höga landskapsestetiska värden. De höga naturvärden som dokumenterats i området kräver ett omfattande och långsiktigt skydd. Genom reservatsbeslutet undanröjs hot från exploatering och andra åtgärder och förutsättningarna för att bevara och, genom skötselåtgärder, utveckla naturreservatets naturmiljöer, med därtill hörande strukturer, processer och arter, förbättras. Genom beslutet bevaras också möjligheten att uppleva ett förhållandevis opåverkat naturlandskap.

Skäl för att upphäva gällande beslut

Det tidigare reservatsbeslutet (2000-01-24, 231-10869/99) upphävs och ersätts med detta beslut som innebär ett likvärdigt skydd. Därför kan synnerliga skäl anses föreligga för att upphäva det gamla reservatet. Beslut och skötselplan har moderniserats och naturvårdande skötsel såsom lövgynnande åtgärder på hyggen och i ungskog, restaurering av dikade våtmarker och skogar samt naturvårdsbränning har möjliggjorts. Det nya beslutet omfattar hela det gamla reservatsområdet samt utökade delar i framför allt nordväst.

Reservatsföreskrifter

För att uppnå och tillgodose syftet med reservatet gäller följande föreskrifter.

Datum
2024-06-13

Diarienummer
511-2687-2021

A. Föreskrifter enligt 7 kap. 5 § andra stycket miljöbalken om inskränkningar i rätten att använda mark- och vattenområden

Det är förbjudet att:

1. uppföra byggnad eller annan anläggning som till exempel mast eller vindkraftverk,
2. bygga om eller ändra befintlig byggnads eller anläggnings konstruktion, funktion eller användningssätt,
3. uppföra stängsel, staket eller hägnad,
4. anlägga väg, parkeringsplats, led, spång, bro, brygga, ledning eller rör,
5. bedriva täkt, gräva, plöja, spränga, borra, schakta, dika, dämma, rensa, utfylla, muddra, reglera eller bedriva annan verksamhet som skadar eller förändrar mark och block eller förändrar bottentopografi, vattenflöden eller dräneringsförhållanden ,
6. tippa, dumpa eller anordna upplag,
7. avverka, flytta, ta bort eller på annat sätt skada levande eller döda träd eller buskar, såväl stående som liggande,
8. plantera eller så öppen mark med träd, buskar eller energigrödor,
9. släppa ut eller sprida gifter, vådliga ämnen, kemiska eller biologiska bekämpningsmedel, växtnäringssämnen, jordförbättringsmedel eller kalk,
10. inplantera för området främmande arter eller stammar.
Undantag gäller för utsättning av fisk som regleras i förordningen om fisket, vattenbruket och fiskenäringen (1994:1716),
11. anlägga eller bedriva akvakultur av djur, växter eller andra organismer, som exempelvis fiskodling,
12. framföra motordrivet fordon i terräng, med undantag för snöskoterkörning vintertid på snötäckt, väl tjälad mark eller på is,
13. upplåta mark för motortävling i område enligt bilaga 1.

Datum
2024-06-13

Diarienummer
511-2687-2021

Det är utan Länsstyrelsens tillstånd förbjudet att:

14. sätta upp skylt, plakat, affisch, inskrift eller därmed jämförbar anordning för reklam, information eller liknande ändamål, annat än tillfälligt (högst en vecka) i samband med jakt eller i samband med organiserad friluftslivsverksamhet,
15. utföra restaureringsåtgärder i vattenmiljön, såsom iläggning av sten och borttagande av vandringshinder.

B. Föreskrifter enligt 7 kap. 6 § miljöbalken om vad fastighetsägare och innehavare av särskild rätt till fastighet förpliktigas att tåla

Markägare och innehavare av särskild rätt till marken förpliktigas att tåla att följande anordningar uppförs och åtgärder vidtas för att tillgodose syftet med reservatet, där inget annat anges avses hela naturreservatet:

1. utmärkning av naturreservatets gränser enligt Naturvårdsverkets riktlinjer,
2. uppsättning och underhåll av informationstavlor,
3. anläggande och underhåll av parkeringsplats, stuga, koja, vindskydd, eldstad, led, spång eller bro,
4. borttagande av förfallna byggnader och andra anläggningar,
5. skötselåtgärder för bevarande och synliggörande av för friluftslivet intressanta besöksmål, inklusive forn- och kulturlämningar, genom plantryckning samt röjning och fällning av buskar och träd,
6. naturvårdsbränning och därtill hörande selektiva huggningar och anläggande av brandgator,
7. skötselåtgärder för att skapa en mer varierad beståndsstruktur och ökad lövandel samt för att återställa naturlig hydrologi i ungskogar och medelålders skogar genom att röja och fälla buskar och träd; ringbarka eller på annat sätt skada träd; tillföra död ved eller andra växtdelar; lägga igen diken samt genomföra markstörning,

Datum
2024-06-13

Diarienummer
511-2687-2021

8. skötselåtgärder i våtmarker genom röjning av buskar och träd, igenläggning av diken, slåtter, bete eller annan markstörning,
9. fysisk och hydrologisk återställning i sjöar och vattendrag genom att ta bort vandringshinder, återföra upprepade block och sten, öppna avstängda sidofåror, etablera lekområden för fisk, återställa igenslammade bottnar eller tillföra död ved,
10. slåtter och bete, inklusive nödvändig stängsling, i skogsmark och på våtmarker,
11. borttagande av främmande arter,
12. undersökning och dokumentation av områdets djur- och växtarter samt mark- och vattenförhållanden.

C. Föreskrifter enligt 7 kap. 30 § miljöbalken om rätten att färdas och vistas, samt om ordningen i övrigt, inom naturreservatet

Det är förbjudet att:

1. göra åverkan på berg eller mark, till exempel genom att måla, borra, rista, hacka, gräva eller omlagra,
2. fälla, flytta, ta bort eller på annat sätt skada levande eller döda träd och buskar, såväl stående som liggande. Undantag gäller för att ta torra, döda kvistar för att använda till lägereld,
3. störa djurlivet, till exempel genom att klättra i boträd eller medvetet uppehålla sig nära rovfågelbo, lya eller gryt,
4. framföra motordrivet fordon i terräng med undantag för snöskoterkörning vintertid på snötäckt, väl tjälad mark eller på is,
5. insamla eller gräva upp växter, inklusive mossor och alger, samt lavar och svampar. Undantag gäller för att plocka bär, matsvamp och icke fridlysta blommor,
6. insamla ryggradslösa djur,

Det är utan Länsstyrelsens tillstånd förbjudet att:

7. sätta upp skylt, plakat, affisch, inskrift eller därmed jämförbar anordning för reklam, information eller liknande ändamål, annat än tillfälligt (högst en vecka).

Datum
2024-06-13

Diarienummer
511-2687-2021

Undantag från föreskrifterna

Föreskrifterna ska inte utgöra hinder för:

- a) förvaltaren av naturreservatet, eller den som förvaltaren uppdrar åt, att vidta de åtgärder som anges i B-föreskrifterna med stöd av 7 kap. 6 § miljöbalken i detta beslut, samt de nödvändiga transporter som krävs för åtgärderna,
- b) renskötsel i enlighet med rennäringslagen (1971:437) eller framföra motordrivet fordon vid renskötsel i enlighet med gällande terrängkörningslagstiftning,
- c) pågående markanvändning och övrig verksamhet på fastigheten Grytsjö 1:12,
- d) normalt underhåll av väg, vägområde, bro, leder och stigar. Träd som fallit eller hotar att falla över väg/led/stig får fällas men ska lämnas i naturreservatet,
- e) drift, underhåll, reparation av mast enligt gällande markupplåtelse samt ledning och ledningsgata inom ramen för befintlig koncession, ledningsrätt, servitut eller nyttjanderätt, inklusive nödvändiga avverkningar i ledningsgata och sidoområde samt de nödvändiga transporter som krävs för åtgärderna,
- f) uppförande av sittplats och bänk, grillplats, vindskydd, skoterbro eller liknande anläggning som ersättning för befintlig anläggning. Den nya anläggningen ska ha motsvarande funktion, användningssätt, storlek och läge som den borttagna anläggningen. Åtgärden ska ske i samråd med Länsstyrelsen,
- g) fällning av enstaka träd som riskerar att orsaka skada samt röjning av sly och buskar i anslutning till byggnader och andra anläggningar,
- h) uppförande av vedskjul, utedass eller annan liknande komplementbyggnad inom 15 meter från befintlig huvudbyggnad och inte närmare strandlinjen än 25 meter,
- i) uppförande av jakttorn,
- j) kvistning eller röjning av sly för upprätthållande av befintliga sikt- eller skjutgator vid jaktpass,

Datum
2024-06-13

Diarienummer
511-2687-2021

- k) uttransport av fälld älg, björn, hjort eller vildsvin med stöd av 1 § terrängkörningsförordningen. Fordon och färdväg ska väljas med omsorg för att minimera mark- och vegetationsskador,
- l) åtgärder som syftar till att bibehålla öppna natur- och kulturmiljöer genom röjning av buskar och sly. För andra kultur- eller biotopvårdande åtgärder krävs Länsstyrelsens tillstånd från föreskrifterna,
- m) kalkning inom område som visas i bilaga 2,
- n) insamling av enstaka exemplar av arter för exempelvis artbestämning och dokumentation. För att genomföra vetenskapliga undersökningar eller bedriva miljöövervakning som innebär någon form av markering, fällfångst eller andra åtgärder som kan innebära påverkan på naturmiljön krävs Länsstyrelsens tillstånd,
- o) ta ved för eldning vid tolv kojor och fyra rastskydd,
- p) ta virke av levande träd för underhåll av befintliga spänger och jakttorn.

Ärendets beredning

Naturvärdena på Njakafjäll har inventerats av Länsstyrelsen i flera omgångar under 40 års tid. Njakafjäll ingick i den så kallade Urskogsinventeringen som redovisades 1984 och fick där klass 2, den näst högsta klassningen. Det ingick dock inte i det regeringsuppdrag som 1985 gav Naturvårdsverket och Länsstyrelserna i uppdrag att inleda skyddsprocesser för skyddsvärda, fjällnära urskogar.

Under 1990-talet följde en lång naturvårdsdebatt om Njakafjälls öde. Regeringen gav 1994 Länsstyrelsen i uppdrag att utreda förutsättningarna för naturreservat för Njakafjäll, och Länsstyrelsen presenterade ett ca 7000 ha stort område. Regeringen beslutade senare att inte gå vidare med reservatsbildning.

Åren 1995-1997 avverkades delar av skogarna på Njakafjäll med aktioner från ideell naturvård som följd. 1997 skrev Länsstyrelsen och Skogsvårdsstyrelsen ett brev till regeringen att medel bör avsättas för att ge området ett långsiktigt skydd. 1998 genomfördes förhandlingar om skydd mellan Naturvårdsverket och markägaren Vilhelmina övre

Datum
2024-06-13

Diarienummer
511-2687-2021

allmänning (VÖA) och senare samma år nådde man en överenskommelse.

Det formella beslutet om naturreservat fattades år 2000 och omfattade då ca 6200 hektar. Det ursprungliga reservatets gräns syns på karta i bilaga 2.

Det ursprungliga naturreservatet pekades år 2007 även ut som Natura 2000-område (SCI) och har sedan år 2014 status som SAC-område.

Under 2015 och 2020 genomförde Länsstyrelsen omfattande fjällskogsinventeringar och konstaterade då att ett stort område, framför allt nordväst om det befintliga naturreservatet och mestadels på VÖAs marker, hyste mycket höga naturvärden.

Under senhösten 2020 inledde Länsstyrelsen en dialog med VÖA om att ge området ett formellt skydd. År 2021 nåddes en överenskommelse om intrångsersättning mellan markägaren och Naturvårdsverket. Ersättningen betalades ut i början av 2022.

Länsstyrelsen har parallellt fört en dialog med VÖA om framtida förvaltning av området.

En mindre del av reservatet är enskilt ägd. Dialog med markägaren om formellt skydd inleddes år 2021, och år 2023 nådde man en överenskommelse om ersättning.

År 2003 inventerades området kring Blaikliden under den s.k. SNUS-inventeringen, då ett stort antal skogar i framför allt statlig ägo inventerades. Området konstaterades hysa mycket höga naturvärden. Blaikliden låg på Statens fastighetsverks (SFVs) mark. En mindre del på SFVs mark (ovanför Handsktummen) inventerades 2020.

År 2022 gavs Naturvårdsverket ett regeringsuppdrag om att skydda värdefulla statliga skogar ovan och i nära anslutning till gränsen för fjällnära skog. Uppdraget hade sin grund i proposition 2021/22:58¹, vilken baseras på Skogsutredningen 2020². Skogsutredningen sammanställde bland annat den inventering av värdefulla

¹ Stärkt äganderätt, flexibla skyddsformer och ökade incitament för naturvärden i skogen med frivillighet som grund. 2021/22:58

² Stärkt äganderätt, flexibla skyddsformer och naturvård i skogen. SOU 2020:73.

Datum
2024-06-13

Diarienummer
511-2687-2021

fjällnatskogar på statens innehav som genomfördes av länsstyrelserna fram till 2020. Efter inventeringen redovisades de värdefulla fjällnatskogarna till Skogsutredningen som föreslog att staten bör vara en föregångare och att de statliga skogarna därmed skulle få ett formellt skydd.

Delar av naturreservatet ägs av Statens Fastighetsverk (SFV). I enlighet med ett regeringsuppdrag till Naturvårdsverket ska skyddsvärda statliga skogar ovan och i nära anslutning till den fjällnära gränsen få ett långsiktigt formellt skydd. Naturvårdsverket och SFV är efter samråd överens om de delar som ingår i Njakafjälls naturreservat.

Yttranden från remissinstanser och länsstyrelsens beaktande av inkomna synpunkter

Reservatsförslaget har skickats på remiss till berörda sakägare och myndigheter för yttrande och samråd. Följande remissinstanser har yttrat sig:

- **Vilhelmina kommun** ställer sig positiv till reservatsförslaget.
- **Statens Fastighetsverk (SFV)** meddelar att de inte har någon erinran mot förslaget.
- **Vattenfall Eldistribution** konstaterar att drift och underhåll av befintliga kraftledningar har undantagits reservatsföreskrifterna. De informerar även om att en ny kraftledning planeras mellan Blaikliden och Grytsjö, och att denna kommer att beröra naturreservatet. Vattenfall förtydligar att drift, underhåll och konstruktion av ledningar måste möjliggöras.

Länsstyrelsens kommentar: I undantag e) möjliggörs åtgärder för både befintliga och planerade, tillståndsgivna ledningar. Undantaget omfattar inte planerade åtgärder som saknar tillstånd. Länsstyrelsen anser det inte lämpligt med mer generella undantag när kraftledningens dragning och omfattning inte är bestämd eller tillståndsgiven. Med stöd av 7 kap. 7 och 26 §§ miljöbalken kan dispens medges från meddelade föreskrifter om det finns särskilda skäl och är förenligt med föreskriftens syfte.

Datum
2024-06-13

Diarienummer
511-2687-2021

- **Sveriges geologiska undersökning (SGU)** anser att undersökning och kartläggning av malmpotentiella områden samt inventering av mineralfyndigheter ska undantas från föreskrifterna när sådan verksamhet utförs av en statlig myndighet. SGU framför att vissa typer av undersökningsarbeten ger obefintlig eller försumbar skada på mark och omgivning.

Länsstyrelsens kommentar: Länsstyrelsen har varit i kontakt med SGU. Länsstyrelsen och SGU delar uppfattningen att det finns undersökningar som kan genomföras utan att bryta mot naturreservatsföreskrifterna eller påverka syftet med naturreservatet medan mer fördjupade undersökningar kan innebära en påverkan på mark, vegetation och arter. Länsstyrelsen anser det inte lämpligt med generella undantag från föreskrifterna när åtgärdernas typ och omfattning inte är kända i förväg. Med stöd av 7 kap. 7 och 26 §§ miljöbalken kan dispens medges från meddelade föreskrifter om det finns särskilda skäl och är förenligt med föreskriftens syfte.

- **Vilhelmina norra sameby** anser att det är viktigt att föreskrifterna för naturreservatet inte hindrar renskötsel med tillhörande terrängkörning och renskötselanläggningar, att jakträtten inte får inskränkas samt att samråd ska genomföras med samebyn inför skötselåtgärder som kan medföra påverkan på renskötseln.

Länsstyrelsens kommentar: Renskötsel i enlighet med rennäringslagen (1971:437) och att framföra motordrivet fordon vid renskötsel i enlighet med gällande terrängkörningslagstiftning undantaget från naturreservatets föreskrifter (undantag b). Före anordnandet av fasta anläggningar ska samråd ske med länsstyrelsen enligt 12 kap 6 § MB, enligt vad som framgår av förordningen (1998:904) om anmälan för samråd. I skötselplanen (kapitel 8) förtydligas att både Länsstyrelsen och berörd sameby kan ta initiativ till samråd om skötsel av naturreservatet. Jakt inom naturreservatet är tillåtet enligt gällande jaktlagstiftning, däribland skydds jakt på rovdjur.

Datum
2024-06-13

Diarienummer
511-2687-2021

- **Sametinget** har inget att erinra mot förslaget. Sametinget skriver i sitt yttrande att det är viktigt att det samiska kulturlandskapet och historia synliggörs samt att föreskrifterna för naturreservatet inte hindrar samisk markanvändning. Sametinget noterar att samråd ska genomföras med samebyn inför skötselåtgärder som kan medföra påverkan på renskötseln.

Översiktlig beskrivning av reservatet

Njakafjälls naturreservat är ett stort skogsområde som ligger 60 km nordväst om Vilhelmina i Vilhelmina kommun. Reservatet omges av flera byar: Bångnäs i söder, Stalon i sydost, Dorris i öster, Blaikliden och Grytsjö i norr. Ca en mil västerut ligger Saxnäs.

Njakafjäll är ett friliggande höjd- och lågfjällsområde med Stora Njaka (825 möh) och Lilla Njaka (767 möh) som högsta punkter. Ett flertal mindre höjder som Dåeries, Sventkullen och Stallberget finns också. Mellan dessa kullar ligger en mängd småsjöar och myrmosaiker. Åt norr och nordväst sluttar landskapet försiktigt ned mot Stora Grytsjön och i förlängningen Östra Marssjön. Från den senare rinner Marsån genom reservatet på sin färd mot Fatsjöluspen och senare ner till det stora regleringsmagasinet Malgomaj. Flackast är landskapet mellan Stora Grytsjön och Östra Marssjön och här är också inslaget av myrar störst. Åt söder störtar i stället landskapet tvärt ner mot Kultsjöån och sjöarna Bijjie Lihtjie, Gaske Lihtjie och Vuelie Lihjtie. I dessa branta sydväxtberg finns en spännande flora, till exempel en av landets nordligaste kända förekomster av skogsalm. Merparten av de absolut brantaste stupen ligger dock utanför reservatet.

Skogarna i reservatet är generellt mycket gamla, lågproduktiva och grandominerade. Dessa skogar kännetecknas ett stort inslag av gamla träd, god åldersspridning och en allmän förekomst av död ved av hög kvalitet. I utsatta lägen är många granar toppbrutna. Även om skogarna överlag är lågproduktiva finns det många platser där mer produktiva och virkesrika granskogar växer, t.ex. kring Oxtjärnarna och i de lägre liggande sluttningarna. I dessa sluttningar förekommer ofta ett stort inslag av lågörter och högörter i fältskiktet. Skogarna är generellt hänglavsrika och i vissa delar är granarna påfallande draperade med garnlav, till exempel i sluttningen nordväst om Handsktummen. På

Datum
2024-06-13

Diarienummer
511-2687-2021

högre höjd ökar inslaget av björk och kring de högsta topparna finns bälten av ren fjällbjörkskog.

Barrblandskogar med varierande fördelning av gran och tall finns framför allt i den norra och västra delen av reservatet. Rena tallskogar förekommer mosaikartat och med relativt små arealer, framförallt på blockrika, magra marker kring Marsån i norr, vid Stora Grytsjön i nordväst och på sluttningarna ner mot Bijjie Lihtjie i väster. Dessa tallskogar är mycket gamla med ett betydande inslag av 300- till 400-åriga tallar.

Skogarna i Njakafjäll är likt alla barrskogar i Västerbotten historiskt påverkade av skogsbränder. Det västliga läget innebär dock att brandfrekvensen har varit klart lägre än längre österut. Utifrån hur skogarna i Njakafjäll ser ut idag kan man ana att den senaste branden ägde rum för minst 200 år sedan, och att den då omfattade mindre delar av reservatet. Blaikliden (norr om Marsån) utgör en gammal s.k. granbränna med ett stort inslag av björk och sälg.

Förutom granbrännan på Blaikliden, de björkrika höjdlägeskogarna och rena fjällbjörkskogarna är inslaget av lövträd litet.

Påverkan från skogsbruk är varierande, från rena urskogar till nyupptagna kalhyggen. En mycket stor andel av skogsmarken består av gamla skogar som saknar sentida påverkan från skogsbruk, och med liten eller ingen påverkan från äldre skogsbruk såsom dimensionsavverkningar och plockhuggning. I beslutet från år 2000 beskrivs påverkan från dimensionsavverkningar och plockhuggning ha förekommit i stora delar (av det ursprungliga reservatet) men inte systematiskt utan i ett mosaikartat mönster. Exempel på platser med urskogar är Björnskalet, Dåeries nordvästsluttningar, och det småkuperade landskapet kring Marsån. Ett 15-tal relativt nyupptagna hyggen finns i reservatet, framför allt söder och öster om Grytsjön.

I reservatet finns 10 myrområden som ingick i Våtmarksinventeringen. En av dem fick högsta klassning "Mycket högt naturvärde" (just söder om byn Blaikliden), två bedömdes hysa "Höga naturvärden" och resten hysa "Vissa naturvärden". Störst myrområden finns i det flacka landskapet mellan Marssjöarna och Stora Grytsjön. Flera våtmarker, sjöar och vattendrag kalkas (se bilaga 2). Dikningspåverkan är mycket

Datum
2024-06-13

Diarienummer
511-2687-2021

liten i hela reservatet. Endast ett mindre dike mellan Grytsjö och Blaikliden har identifierats.

Marsån är reservatets klart största vattendrag. Övriga vattendrag är mindre och avvattnar reservatet framför allt åt norr (Grytsjöån, Rödingsjöbäcken, Oxbäcken) eller söder (Storbäcken, Djupbäcken).

Länsstyrelsens motivering och bedömning

Motiv till skyddets utformning

Njakafjäll är en mycket värdefull naturmiljö som hyser en mångfald av växt- och djurarter som är knutna till dessa miljöer. Området har egenskaper och strukturer som utvecklats genom att naturliga processer fått verka relativt ostört under lång tid. För att områdets värden ska bestå behöver området därför långsiktigt skyddas från skogsbruk, vattenkraftsutbyggnad, dikning samt annan exploatering, verksamhet eller påverkan som innebär att områdets naturvärden skulle skadas. Området behöver också skyddas långsiktigt mot verksamheter som försvårar för allmänhetens tillträde till området eller som kan påverka områdets relativt opåverkade karaktär.

Området är som helhet mycket lite påverkat av skogsbruk. Större delen av skogarna saknar brandprägel och har inte brunnit på mycket lång tid. I dessa delar är skötselinriktningen därför huvudsakligen fri utveckling. Mindre delar är talldominerade och har en brandprägel, även om det är mycket långesen det brann här. För att kunna upprätthålla brandprägelns möjliggörs naturvårdsbränning i de brandpräglade skogarna. Sådan skötsel kommer att gynna arter som är knutna till eller helt beroende av brandpräglad skog. Reservatet innehåller också mindre arealer med ungsogar och hydrologiskt påverkade skogar, vattendrag och myrar, där det kan vara motiverat att genomföra naturvårdshöjande skötsel och återställande åtgärder.

Det krävs ett omfattande och långsiktigt skydd för att bevara och utveckla naturreservatets värdefulla natur- och friluftsmiljöer. Länsstyrelsen bedömer att naturreservat är den lämpligaste skyddsformen för områden som Njakafjäll där det krävs starka restriktioner under lång tid för att värdena ska bibehållas och utvecklas.

Datum
2024-06-13

Diarienummer
511-2687-2021

Länsstyrelsen har därför bedömt att området, i enlighet med miljöbalkens mål om skydd av värdefulla natur- och kulturmiljöer och bevarande av biologisk mångfald (1 kap. 1 § miljöbalken) samt områdets värde för friluftslivet, bör förklaras som naturreservat enligt 7 kap. 4 § miljöbalken.

Överensstämmelse med planer och strategier för skydd och förvaltning

Bevarandet och skötseln av naturreservatet Njakafjäll ligger i linje med antagna nationella och regionala strategier för skydd av skog. Skyddet av Njakafjäll har hög prioritet inom länsstyrelsens uppdrag att skydda värdefull natur, och ligger i linje med nationella och regionala strategier och planer för skydd och skötsel av värdefull natur:

- Området har en stor mängd nyckelelement och naturvårdsarter och mycket liten påverkan av modernt skogsbruk. De höga naturvärdena på beståndsnivå gör området högt prioriterat för skydd.
- Njakafjäll är ett mycket stort och sammanhängande naturreservat som ingår i det fjällnära skogsområdet, ett landskap som saknar motsvarighet i Sverige och i ett EU-perspektiv.
- Naturreservatet Njakafjäll klassas som en Större urskogsartad skog i boreal region vilket är en prioriterad naturtyp i den nationella strategin för skydd av skog. Prioriterade skogstyper är de skogstyper som Sverige har ett internationellt ansvar att bevara samt de skogstyper som bedöms vara underrepresenterade i formellt skyddade områden.
- Njakafjäll ligger i närheten av flera andra stora skyddade områden och skogar med dokumenterat höga naturvärden. Därmed är förutsättningarna goda att långsiktigt bevara och utveckla de utpekade värdena, och skyddet av Njakafjäll bidrar till bättre grön infrastruktur och ökad biologisk mångfald på landskapsnivå.
- Ungefär halva naturreservatet är utpekad som Natura 2000-område utifrån habitatdirektivet.

Datum
2024-06-13

Diarienummer
511-2687-2021

Förenlighet med miljömål, friluftsmål och EU-direktiv

Bevarandet av biologisk mångfald och arbetet med att uppnå de av riksdagen antagna miljökvalitetsmålen är en hörnsten i det nationella miljöarbetet och naturreservat är en av de skyddsformer som utgör basen i det formella skyddet av värdefulla naturområden och biologisk mångfald.

Reservatsbeslutet omfattar 9 273 hektar skogsmark, 2 386 hektar våtmarker och 663 hektar sjöar som med dess arter, strukturer och processer bidrar till de nationella etappmålen om skydd av skogsmark och vattenmiljöer. Beslutet stärker möjligheterna att nå miljömålen Storslagen fjällmiljö, Levande skogar, Levande sjöar och vattendrag, Myllrande våtmarker och Ett rikt växt- och djurliv.

Reservatet bidrar även till uppfyllandet av flera av Sveriges nationella friluftslivsmål, däribland Tillgång till natur för friluftsliv och Skyddade områden som resurs för friluftslivet, genom att naturmiljöernas upplevelsevärden bevaras och tillgängliggörs.

Naturreservatets ursprungliga del ingår i Natura 2000, EU:s nätverk av värdefulla naturområden med arter eller naturtyper som är särskilt skyddsvärda ur ett europeiskt perspektiv. För Natura 2000-områden finns krav på reglering av nödvändiga bevarandeåtgärder i EU-direktiv (art- och habitatdirektivet 92/43/EEG) och i svensk lagstiftning (miljöbalken, områdesskyddsförordningen).

Några av reservatets sjöar och vattendrag har statusklassats utifrån EU:s vattendirektiv. Marsån och dess biflöden Oxbäcken, Rödingsjöbäcken, Svartsjöbäcken, Grubbsjöbäcken och Korsbäcken, samt Stenhuvudtjärnsbäcken, har bedömts ha god ekologisk status med god konnektivitet och högt morfologiskt tillstånd i vattendraget. Grytsjöån har bedömts ha måttlig ekologisk status på grund av dammen vid Lilla Grytsjöns utlopp som utgör ett definitivt vandringshinder. Dammen ligger just utanför reservatets gräns. Stora och Lilla Grytsjön samt ett tiotal av de mindre sjöarna i reservatet har statusklassats, och har bedömts ha god ekologisk status med god konnektivitet och högt morfologiskt tillstånd. Ett flertal sjöar har inte statusklassats, däribland de något större sjöarna Rödingsjön, Holmsjön och Kojsjön. Ett skydd av området kommer att förbättra möjligheterna till bibehållen eller förbättrad ekologisk status.

Datum
2024-06-13

Diarienummer
511-2687-2021

Förenlighet med riksintressen (3 och 4 kap. miljöbalken) och kommunala planer

Ungefär halva naturreservatet berörs av ett riksintresse Natura 2000 utifrån habitatdirektivet. Detta riksintresse sammanfaller med gränsen för det reservatet ursprungliga gräns, beslutat år 2000. Större delen av reservatet berörs av ett riksintresse för friluftsliv (3 kap. 6 § miljöbalken). En mindre del i reservatets västligaste delar berörs av ett riksintresse för rörligt friluftsliv (4 kap. 1-2 §§ miljöbalken). Två riksintressen för naturvård (3 kap. 6 § miljöbalken) berör reservatet: Marsåns våtmark i nordost, samt Bångnäs-Klitthälla i söder. Nordvästra reservatet berörs också ett kärnområde för rennäring av riksintresse (3 kap. 5 § miljöbalken).

Ovanstående riksintressen anser Länsstyrelsen vara förenliga med ett formellt skydd som naturreservat.

Vilhelmina kommun har tillsammans med Åsele och Dorotea tagit fram planeringsdokumentet Vindkraftplan för Södra Lappland som fastställdes 2010. I planen har ett antal utredningsområden för vindkraft identifierats. Njakafjäll ingår inte bland de identifierade områdena. I vindkraftplanen anser kommunerna vidare att storskalig vindkraftsetablering i känslig naturmiljö inte bör ske.

Naturreservatet berörs inte av några gällande undersökningstillstånd eller andra utpekade intressen för mineralutvinning eller kända intressen för energiproduktion och totalförsvaret.

Sammantaget bedömer Länsstyrelsen att detta beslut om bildande av naturreservatet Njakafjäll är förenligt med en från allmän synpunkt lämplig användning av mark- och vattenresurserna samt med för området gällande kommunala planer.

Intresseprövning enligt 7 kap. 25 § miljöbalken

Vid skydd av områden ska det enligt 7 kap. 25 § miljöbalken göras en intresseavvägning där hänsyn ska tas till enskilda intressen.

Utgångspunkten vid avvägning mellan enskilda och allmänna intressen är att ingrepp som motiveras av hänsyn till naturvårds- och miljöintressen betraktas som angelägna allmänna intressen.

Datum
2024-06-13

Diarienummer
511-2687-2021

Länsstyrelsen bedömer att den avgränsning av naturreservatet och de inskränkningar som har gjorts är nödvändiga för att bevara de höga naturvärdena i området. I avsnittet Motiv till skyddets utformning ges en fördjupad motivering till detta.

Länsstyrelsen bedömer sammantaget att de positiva effekterna av att bevara området överväger de negativa effekterna som orsakas av inskränkningarna i markanvändning. Vid avvägning enligt 7 kap. 25 § har Länsstyrelsen funnit att föreskrifterna inte går längre än vad som krävs för att syftet ska uppnås.

Konsekvensutredning för ordningsföreskrifter enligt 7 kap. 30 § miljöbalken

Enligt förordningen (2007:1244) om konsekvensutredning vid regelgivning ska en bedömning om konsekvensutredning göras för ordningsföreskrifterna (C-föreskrifterna) enligt 7 kap. 30 § miljöbalken. Dessa föreskrifter gäller rätten att färdas och vistas, och ordningen i övrigt i området och exemplifieras i förarbetena till miljöbalken (prop. 1997/98:45) som förbud mot åtgärder som annars hade varit tillåtna enligt allemansrätten.

I enlighet med vad som sägs i 4 och 5 §§ förordningen (SFS 2007:1244) om konsekvensutredning vid regelgivning, bedömer Länsstyrelsen att ordningsföreskrifterna enligt 7 kap. 30 § miljöbalken innebär så begränsade kostnadsmässiga och andra konsekvenser att det saknas skäl för en konsekvensutredning av regelgivning.

Upplysningar

Länsstyrelsen kan med stöd av 7 kap. 7 och 26 §§ miljöbalken medge dispens från meddelade föreskrifter om det finns särskilda skäl och om det är förenligt med föreskriftens syfte.

För föreskrifter med krav på tillstånd kan Länsstyrelsen lämna tillstånd till en åtgärd om det inte strider mot reservatets syfte. Ett tillstånd innebär att en åtgärd kan få vidtas, åtminstone i viss omfattning men att det kan finnas krav på utformning, tidsbegränsning, lokalisering mm.

Datum
2024-06-13

Diarienummer
511-2687-2021

Enligt 29 kap. 2 och 2a §§ miljöbalken gäller bland annat att brott mot föreskrift som meddelats enligt 7 kap. miljöbalken kan medföra straffansvar. Har någon vidtagit åtgärd i strid med meddelad föreskrift, kan länsstyrelsen enligt 26 kap. 9 och 14 §§ miljöbalken vid vite förelägga om rättelse.

Enligt 4 § skogsvårdslagen (SFS 1979:429) ska lagens bestämmelser eller föreskrifter inte tillämpas i den mån de strider mot föreskrifter som har meddelats med stöd av 7 kap. miljöbalken.

För anordnande av fasta renskötselplanläggningar ska samråd ske med Länsstyrelsen enligt 12. kap 6 § miljöbalken, enligt vad som framgår av 7c § förordningen (SFS 1998:904) om anmälan om samråd.

Utöver föreskrifterna för naturreservatet gäller också andra lagar, förordningar och föreskrifter till skydd för naturmiljön, till exempel:

- Verksamheter eller åtgärder som på ett betydande sätt kan påverka miljön i särskilda skyddade områden (Natura 2000) kräver tillstånd enligt 7 kap. 28 a-29 b §§ miljöbalken. Det gäller även åtgärder utanför området om det kan påverka miljön inne i Natura 2000-området,
- Enligt 1 § terrängkörningslagen (SFS 1975:1313) är det förbjudet att köra på barmark i terräng med motordrivna fordon,
- Fridlysning av alla vilda fåglar och däggdjur samt deras ägg, ungar och bon enligt jaktlagen (1987:259). Vissa andra växt- och djurarter, exempelvis flodpärlmussla, är fridlysta enligt 8 kap. miljöbalken och artskyddsförordningen (2007:845),
- Tillstånd för utsättning av fisk måste alltid sökas hos länsstyrelsen. Tillstånd får inte ges för sådana fiskarter eller fiskstammar som är olämpliga med hänsyn till vattenområdets särart. Tillstånd får inte heller ges om det finns risk för spridning av smittsamma sjukdomar. (16 § förordningen (1994:1716) om fisket, vattenbruket och fiskerinäringen),
- Fornlämningar är skyddade enligt 2 kap. kulturmiljölagen (1988:950). Enligt 2 kap. 6 § KML är det förbjudet att utan tillstånd från Länsstyrelsen rubba, ta bort, gräva ut, täcka över

Datum
2024-06-13

Diarienummer
511-2687-2021

eller genom bebyggelse, planering eller på annat sätt ändra eller skada en fornlämning.

- Reservatet omfattas av strandskyddsbestämmelserna i 7 kap. 13 - 18 §§ miljöbalken. Beslut om bygglov innebär inte att dispens från reglerna om strandskydd och reservatsföreskrifterna har beviljats. Inom naturreservat är det Länsstyrelsen som prövar ärenden om strandskydd.
- Vattenverksamheter, t.ex. anläggandet av en brygga, är anmälnings- eller tillståndspliktig verksamhet enligt 11 kap. 9 § miljöbalken.

Detta beslut kan överklagas hos regeringen, se bilaga 4. Den som vill göra anspråk på ersättning eller kräva inlösen av fastighet ska väcka talan hos mark- och miljödomstolen mot staten inom ett år från det att beslutet på vilket anspråket grundas har vunnit laga kraft. I annat fall går rätten till ersättning eller inlösen förlorad.

De som medverkat i beslutet

Beslutet har fattats av landshövding Helene Hellmark Knutsson med Emil Larsson, naturvårdshandläggare, som föredragande.

Denna handling har godkänts digitalt och saknar därför namnunderskrift.

Så här hanterar Länsstyrelsen personuppgifter

Information om hur vi hanterar dessa finns på <https://www.lansstyrelsen.se/dataskydd>.

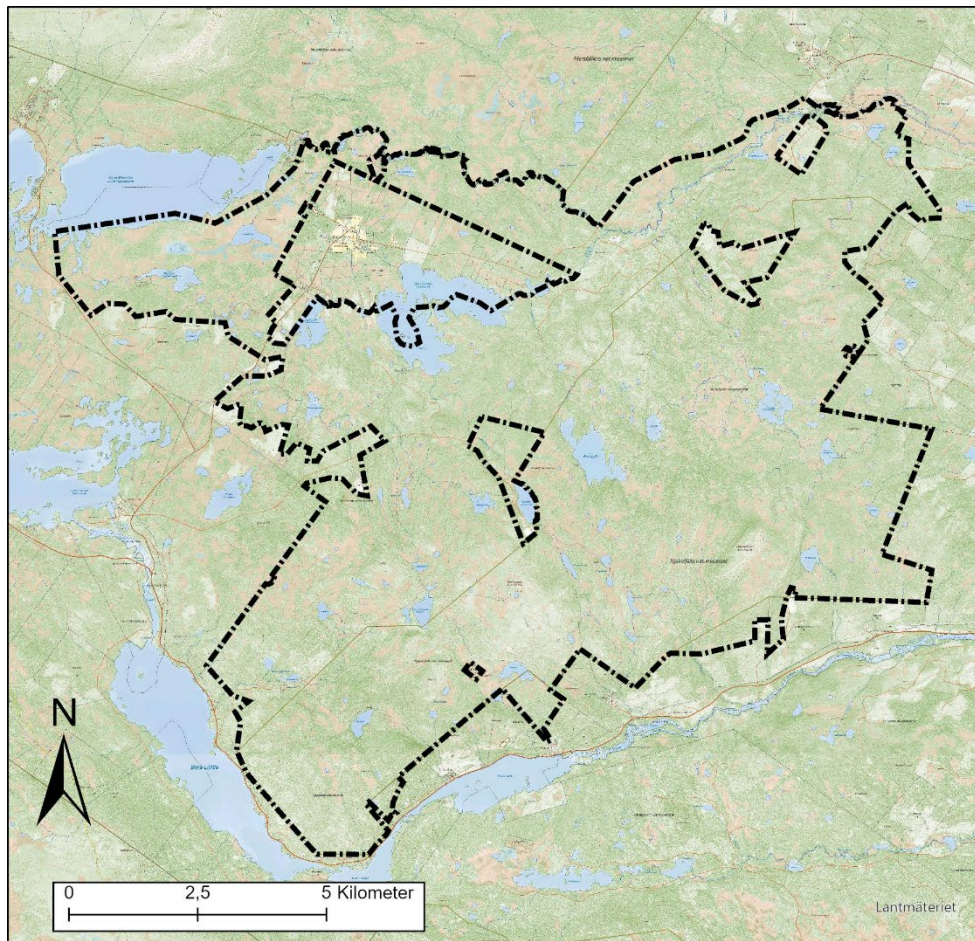
Bilagor

1. Beslutskarta
2. Beslutskarta med föreskrift A14 (upplåtande för motortävling och undantag m) för kalkning
3. Skötselplan inklusive bilagor
4. Hur man överklagar

Datum
2024-06-13

Diarienummer
511-2687-2021

Bilaga 1.

Naturreservat

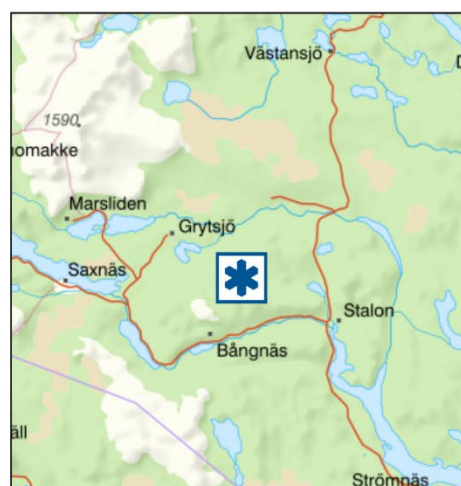
Njakafjäll

Vilhelmina kommun
Västerbottens län

Bilaga 1 till beslut med
diarienummer 2687-2021

 Gräns naturreservat

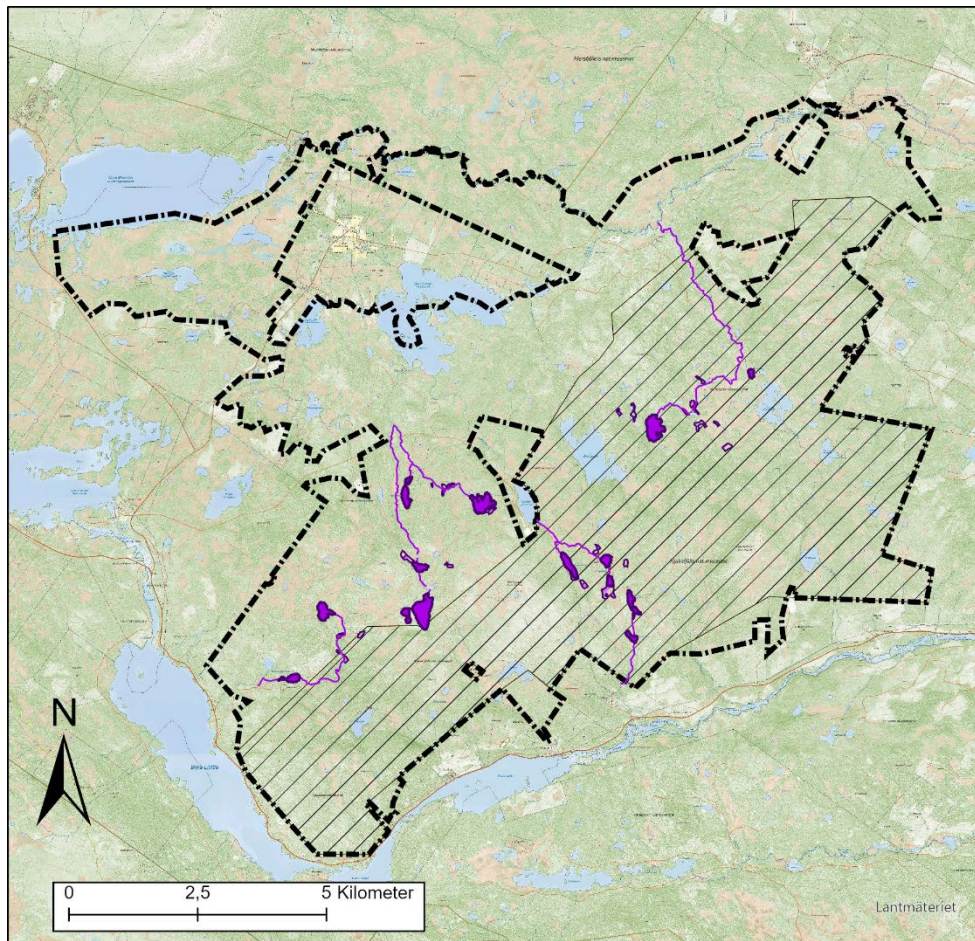
Bakgrundskartor © Lantmäteriet, Länsstyrelsen

Datum
2024-06-13

Diarienummer
511-2687-2021

Bilaga 2.

Naturresevat

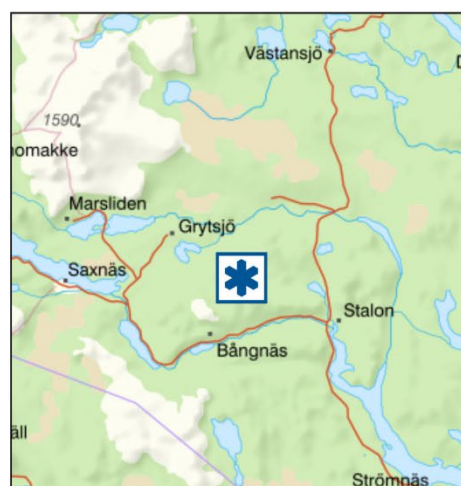
Bilaga 2 till beslut med
diarienummer 2687-2021

- Gräns naturresevat
- Gamla resevatgränsen där föreskrift A14 gäller
- Kalkning tillåtet enligt undantag m)

Bakgrundskartor © Lantmäteriet, Länsstyrelsen

Länsstyrelsen
Västerbotten

Länsstyrelsen
Västerbotten

Bilaga 3 till beslut

1 (19)

Datum

2024-06-13

Diarienummer

511-2687-2021

Skötselplan för naturreservatet Njakafjäll i Vilhelmina kommun

Foto: Emil Larsson

1 Syftet med naturreservatet

Syfte

Syftet med naturreservatet är att vårda, bevara och återställa områdets värdefulla naturmiljöer i form av fjällnära grandominerade natur- och urskogar, skogar med brandprägel, och andra ingående naturtyper samt områdets helhetsvärden i form av ett stort, sammanhängande naturlandskap med orörd karaktär. Syftet är också att vårda och bevara den biologiska mångfalden knuten till dessa miljöer. Ett syfte är också att inom ramen för bevarandet av biologisk mångfald och värdefulla naturmiljöer tillgodose behovet av områden för friluftslivet.

De arter och naturtyper som angivits för Natura 2000-området Njakafjäll ska skyddas och återställas så att gynnsam bevarandestatus kan bibehållas eller uppnås.

Hur syftet ska uppnås

Syftet ska i huvudsak uppnås genom att skogsmark och övriga naturmiljöer utvecklas fritt genom intern dynamik. Naturliga processer såsom översvämning, stormfällning, skogsbrand, frostvittring, ras och skred samt svampars och insekters nedbrytning av ved med mera tillåts fortgå ostört.

För de delar av reservatet som är präglad av naturliga störningar som brand, eller är mer påverkat av skogsbruk, dikning, flottledsrensning eller främmade arter så ska syftet även kunna nås genom att:

- naturvårdsbränna de delar av skogsmarken som är präglade av brand
- öka variationen och främja lövandelen i områdets ungskogar och medelålders skogar
- återställa strukturer och hydrologi i våtmarker, sjöar, vattendrag och påverkade skogsmiljöer
- ta bort främmande arter
- underlätta för allmänhetens friluftsliv

Åtgärder ska också kunna genomföras för att underlätta för allmänhetens friluftsliv och förebygga slitage och påverkan på mark, växt- och djurliv.

Datum
2024-06-13

Diarienummer
511-2687-2021

2 Fakta om naturreservatet

Namn	Njakafjäll
Dossiernummer	2402148
NVR-id	2001857
Natura 2000, områdeskod	SE0810513
Kommun	Vilhelmina
Län	Västerbotten
Lägesbeskrivning	60 km NV Vilhelmina
Naturgeografisk region	33h, förfjällsregion med huvudsakligen nordligt boreal vegetation
Gräns	Se bifogad beslutskarta, bilaga 1
Markägare	Vilhelmina Övre Allmänning, Statens fastighetsverk, enskilda
Fastigheter	Allmänningsskogen 1:1, Övrelandet 1:1, Handsktummen 1:1, Bångnäs 1:23, Grytsjö 1:12
Förvaltare	Länsstyrelsen Västerbotten, Vilhelmina Övre Allmänning
Totalareal	12 322 hektar, varav 6 129 hektar utökad areal
Areal skogsmark	9 273 hektar

Arealer och definitioner av marktäckeskategorier enligt Nationella Marktäckedata (NMD). Naturreservatets utökade areal preciseras naturtypsvis i avsnittet "Förenlighet med miljömål, friluftsmål och EU-direktiv".

3 Natura 2000

3.1 Natura 2000

Den ursprungliga delen av Njakafjäll pekades år 2007 ut som Natura 2000-område (SCI) och har sedan år 2014 status som SAC-område. Följande naturtyper är utpekade för området som prioriterade bevarandevärden.

Utpekade naturtyper enligt habitatdirektivet:

- Myrsjöar
- Mindre vattendrag

Datum
2024-06-13

Diarienummer
511-2687-2021

- Alpina rishedar
- Öppna mossar och kärr
- Källor och källkärr
- Rikkärr
- Aapamyrar
- Silikatrasmarker
- Silikatbranter
- Taiga
- Fjällbjörkskog
- Näringsrik granskog
- Skogsbevuxen myr

4 Beskrivning av naturreservatet

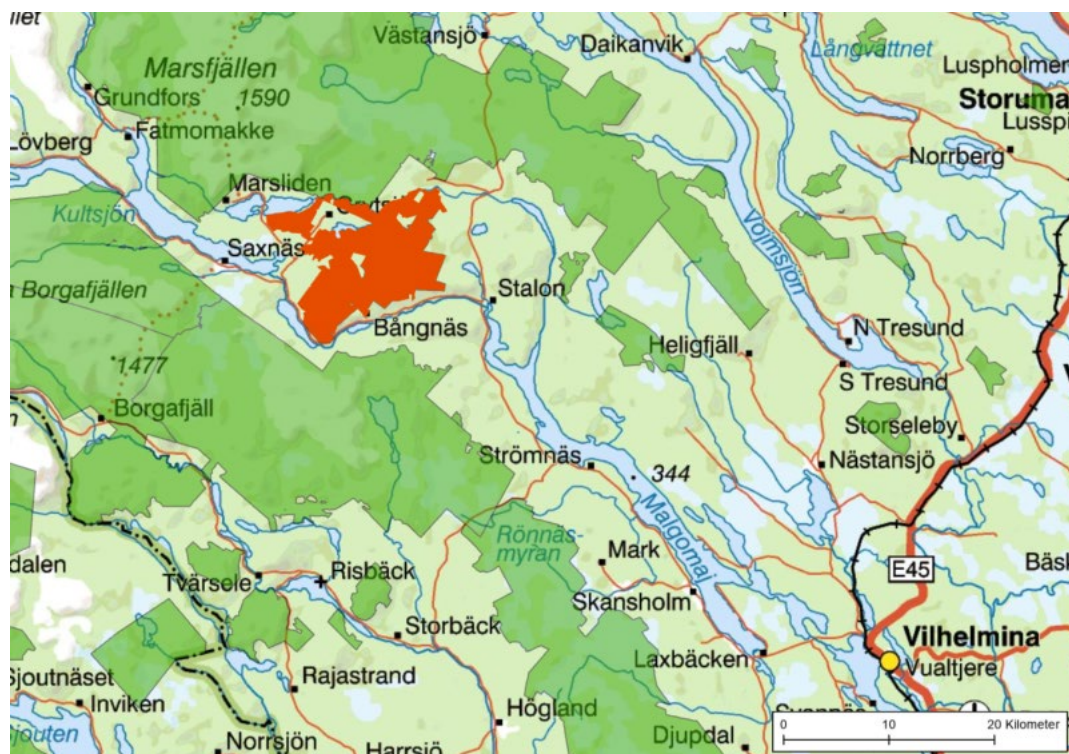
4.1 Läge och landskap

Njakafjälls naturreservat är ett stort skogsområde som ligger 60 km nordväst om Vilhelmina i Vilhelmina kommun. Reservatet omges av flera byar: Bångnäs i söder, Stalon i sydost, Dorris i öster, Blaikliden och Grytsjö i norr. Ca en mil västerut ligger Saxnäs.

Njakafjäll är ett friliggande höjd- och lågfjällsområde med Stora Njaka (825 möh) och Lilla Njaka (767 möh) som högsta punkter. Ett flertal mindre höjder som Dåeries, Sventkullen och Stallberget finns också. Mellan dessa kullar ligger en mängd småsjöar och myrmosaiker. Åt norr och nordväst sluttar landskapet försiktigt ned mot Stora Grytsjön och i förlängningen Östra Marssjön. Från den senare rinner Marsån genom reservatet på sin färd mot Fatsjöluspen och senare ner till det stora regleringsmagasinet Malgomaj. Flackast är landskapet mellan Stora Grytsjön och Östra Marssjön och här är också inslaget av myrar störst. Åt söder stötar i stället landskapet tvärt ner mot Kultsjöån och sjöarna Bijjie Lihtjie, Gaske Lihtjie och Vuelie Lihjtie. I dessa branta sydväxtberg finns en spännande flora, till exempel en av landets nordligaste kända förekomster av skogsalm. Merparten av de absolut brantaste stupen ligger dock utanför reservatet.

Datum
2024-06-13

Diarienummer
511-2687-2021

Naturrestatet Njakafjäll (rödmarkerat) ligger cirka 60 km NO om Vilhelmina. På kartan syns också några närliggande naturrestat (grönmarkerat).

4.2 Geologi

I södra delen av reservatet ligger en serie höga branter som utgör gräns för en av de östligaste berggrundspackarna som bildar fjällen, nämligen Stalonkollan. Berggrunden består till stora delar av Stalonkollans fattiga kvartsiter och sparagmiter. I området finns också inslag av grönstensskiffrar och i södra kanten kalkrika alunskiffrar som ger förutsättningar för en rikare växtlighet.

Morän är dominerande jordart med mindre inslag av torv och berg i dagen på bergstopparna.

4.3 Skog

Skogarna i reservatet är generellt mycket gamla, relativt lågproduktiva och grandominerade. Dessa skogar kännetecknas ett stort inslag av gamla träd, god åldersspridning och en allmän förekomst av död ved av hög kvalitet. I utsatta lägen är många granar toppbrutna. Även om skogarna överlag är lågproduktiva finns det många platser där mer produktiva och virkesrika granskogar växer, t.ex. kring Oxtjärnarna och i de lägre liggande sluttningarna. I dessa sluttningar förekommer ofta ett stort inslag av lågörter och högörter i fältskiktet. Skogarna är generellt hänglavsrika och i vissa delar är granarna påfallande draperade med

Datum

2024-06-13

Diarienummer

511-2687-2021

garnlav, till exempel i sluttningen nordväst om Handsktummen. På högre höjd ökar inslaget av björk och kring de högsta topparna finns bälten av ren fjällbjörkskog.

Barrblandskogar med varierande fördelning av gran och tall finns framför allt i den norra och västra delen av reservatet. Rena tallskogar förekommer mosaikartat och med relativt små arealer, framförallt på blockrika och magra marker kring Marsån i norr, vid Stora Grytsjön i nordväst och på sluttningarna ner mot Bijjie Lihtjie i väster. Dessa tallskogar är mycket gamla med ett betydande inslag av 300- till 400-åriga tallar.

Skogarna i Njakafjäll är likt alla barrskogar i Västerbotten historiskt påverkade av skogsbränder. Det västliga läget innebär dock att brandfrekvensen har varit klart lägre än längre österut. Utifrån hur skogarna i Njakafjäll ser ut idag kan man ana att den senaste branden ägde rum för minst 200 år sedan, och att den då omfattade mindre delar av reservatet. Blaikliden (norr om Marsån) utgör en gammal s.k. granbränna med ett stort inslag av björk och sälg.

Förutom granbrännan på Blaikliden, de björkrika höjdlägesskogarna och de rena fjällbjörkskogarna är inslaget av lövträd litet.

Påverkan från skogsbruk är varierande, från rena urskogar till nyupptagna kalhyggen. En mycket stor andel av skogsmarken består av gamla skogar som saknar sentida påverkan från skogsbruk, och med liten eller ingen påverkan från äldre skogsbruk såsom dimensionsavverkningar och plockhuggning. I beslutet från år 2000 beskrivs påverkan från dimensionsavverkningar och plockhuggning ha förekommit över stora delar (av det ursprungliga reservatet) men inte systematiskt utan i ett mosaikartat mönster. Exempel på platser med urskogar är Björnskalet, Dåeries nordvästsluttningar, och det småkuperade landskapet kring Marsån. Ett 15-tal relativt nyupptagna hyggen finns i reservatet, framför allt söder och öster om Grytsjön.

4.4 Våtmarker

I reservatet finns 10 myrområden som ingick i Våtmarksinventeringen. Ett av dem fick högsta klassning "Mycket högt naturvärde" (just söder om byn Blaikliden), två bedömdes hysa "Höga naturvärden" och resten hysa "Vissa naturvärden". Störst myrområden finns i det flacka landskapet mellan Marssjöarna och Stora Grytsjön. Myrarna är till största delen opåverkade av dikning. En myr längs Marsån bedöms ha viss dikningspåverkan.

Några våtmarker är aktuella för kalkning, se bilaga 2 till beslutet.

Datum
2024-06-13

Diarienummer
511-2687-2021

4.5 Sjöar och vattendrag

Marsån är reservatets klart största vattendrag. Övriga vattendrag är mindre och avvattnar reservatet framför allt åt norr (Grytsjöån, Rödingsjöbäcken, Oxbäcken) eller söder (Storbäcken, Djupbäcken).

Några av reservatets sjöar och vattendrag har statusklassats utifrån EU:s vattendirektiv. Marsån och dess biflöden Oxbäcken, Rödingsjöbäcken, Svartsjöbäcken, Grubbsjöbäcken och Korsbäcken, samt Stenhuvudtjärnsbäcken, har bedömts ha god ekologisk status med god konnektivitet och högt morfologiskt tillstånd i vattendraget. Grytsjöån har bedömts ha måttlig ekologisk status på grund av dammen vid Lilla Grytsjöns utlopp som utgör ett definitivt vandringshinder. Dammen ligger just utanför reservatets gräns. Stora och Lilla Grytsjön samt ett tiotal av de mindre sjöarna i reservatet har statusklassats, och har bedömts ha god ekologisk status med god konnektivitet och högt morfologiskt tillstånd. Ett flertal sjöar har inte statusklassats, däribland de något större sjöarna Rödingsjön, Holmsjön och Kojnsjön. Ett skydd av området kommer att förbättra möjligheterna till bibehållen eller förbättrad ekologisk status.

Några sjöar och vattendrag är aktuella för kalkning, se bilaga 2 till beslutet.

4.6 Naturvårdsarter

I reservatet har ett stort antal naturvårdsarter påträffats. Här nedan följer ett urval av dem (hotkategori enligt Artdatabankens Rödlista 2020 inom parentes där NT = nära hotad och VU = sårbar).

Doftskinn (NT), fläckporing (NT), gammelgransskål (NT), grantickeporing (VU), gräddporing (VU), gränsticka (NT), harticka (NT), kilporing (NT), kristallticka (VU), kådvaxskinn (NT), lappticka (VU), ostticka (VU), parasitporing (VU), rosenticka (NT), rynkskinn (VU), sprickporing (VU), stjärntagging (NT), tajgaskinn (VU), ullticka (NT), violmussling (NT), vitplätt (NT), blanksvart spiklav (NT), blågrå svartspik (NT), brunpudrad nållav (NT), bårdlav, dvärgbägarlav (NT), garnlav (NT), knottrig blåslav (NT), ladlav (NT), liten sotlav (VU), lunglav (NT), mörk blåslav (VU), skuggnål (VU), skuggorangelav (NT), urnlav (NT), liten hornflikmossa (VU), praktvitmossa, vedflikmossa (NT), vedtrappmossa (NT), gräsull, grönkulla, skogsalm (CR), svart trolldruva, Corticaria polypori (NT), nordlig glattbagge, Tachinus elegans (NT), hökuggla, lappmes (NT), lavskrika, tallbit, tretåig hackspett (NT).

4.7 Kulturhistoria

Fornlämningar och andra kulturhistoriska lämningar

I Riksantikvarieämbetets databas Fornsök finns flera fornlämningar noterade. Vid Stora och Lilla Grytsjön samt Östra Marssjöns södra strand finns ett flertal gamla boplatser och fyndplatser av skärvsten identifierade. Längs Marsån strax söder om Blaikliden har man brutit kvarts/kvartsit i liten omfattning. Vid Holmsjön finns en kåtabotten.

Postleden i Kultsjödalen

År 1900 beslöt Poststyrelsen att tillsätta en lantbrevbärare som skulle frakta posten från poststationen i Strömnäs vid Malgomaj upp till Kultsjödals byar Lövnäs, Skönvik, Stalon, Dorris, Grytsjö, Marsliden och Stornäs. Stalon och Saxnäs fick egna poststationer år 1914 respektive år 1916 och därmed hade postleden spelat ut sin roll. Delar av postleden finns utmärkt i bilaga 2.

4.8 Renskötsel

Naturreseptatet ligger inom Vilhelmina norra samebys renbetesland. Nordvästra delen av reservatet berörs av ett kärnområde för rennäring av riksintresse (3 kap. 5 § miljöbalken).

Andra områden än de som redovisas på Sametingets kartor kan få ökad betydelse på grund av bl.a. väder, betestillgång samt övriga verksamheter och aktiviteter inom beteslandet. Samhällen, utbyggda älvar, vägar, skogsbruk, turism m.m. i samebyns vinterbetesområde gör att renarna behöver mycket tillsyn i vinterbeteslandet. Tjockt snötäcke och hård skare gör att det i vinterbeteslandet är nödvändigt att ha tillgång till hänglavsbyte.

4.9 Friluftsliv

Njakafjäll är ett stort och viktigt område för friluftslivet. Ett flertal vinterleder finns i området som är populärt bland skoteråkare och fiskare vintertid. Området är även populärt för jakt både sommar- och vintertid.

I reservatet finns ett flertal kojor och vindskydd. Kojor, vindskydd och leder förvaltas av Vilhelmina Övre Allmänningsskog. Se bilaga 2.

5 Skötselområden för naturmiljöer

Reservatet är indelat i fem skötselområden (bilaga 1). För varje skötselområde redovisas bevarandemål och skötselåtgärder.

För samtliga skötselområden gäller bevarandemålet att främmande arter som utgör ett hot mot den biologiska mångfalden inte ska förekomma. Det innebär att främmande arter ska kunna tas bort om behov uppstår.

5.1 Skötselområde 1: Grandominerad barrskog med i huvudsak fri utveckling (7 560 ha)

Beskrivning

Skötselområdet omfattar reservatets gamla och grandominerade naturskogar och urskogar som i de övre delarna blir alltmer björkdominerade, för att kring toppen utgöras av fjällbjörkskog. I skogarna finns en allmän förekomst av gamla och riktigt gamla träd upp till 250 år. Död ved förekommer mestadels allmänt i alla stadier av nedbrytning. I de nedre delarna har skogen plockhuggits vilket har påverkat struktur och mängd död ved.

Bevarandemål

- Skötselområdet består av naturskog med enbart inhemska trädslag.
- Skötselområdet ska innehålla allmänt till rikligt med naturskogsstrukturer såsom gamla träd, döda och döende träd, luckighet, skiktning samt spridning i ålder och diameter. Skötselområdet ska normalt innehålla betydande mängder död ved som erbjuder typiska vedlevande arter gynnsamma livsbetingelser.
- Skogen ska huvudsakligen präglas av intern dynamik med naturliga processer såsom trädens åldrande och döende, stormfällningar, insekters och svampars nedbrytning av ved samt nyetablering av träd i skogen. Som en del i skogens naturliga utveckling kan dessa processer medföra att området periodvis kan komma att få en förändrad karaktär.
- Typiska arter ska ha stabila eller ökande populationer inom området.
- Skötselområdet ska ha en naturlig hydrologi.

Datum
2024-06-13

Diarienummer
511-2687-2021

Skötselåtgärder

Fri utveckling

I huvudsak fri utveckling genom intern dynamik.

Hydrologisk återställning

Dikningspåverkade skogar ska kunna restaureras.

Bete

Skogsbete ska vara tillåtet.

5.2 Skötselområde 2: Brandpräglad barrskog med inslag av tall (1 393 ha)

Beskrivning

Skötselområdet omfattar skogarna söder och öster om Stora Grytsjön och längs Marsån. Dessa skogar hyser ett högre inslag av tall än övriga delar av reservatet. Andelen tall varierar från grandominerade barrblandskogar med ett litet inslag av tall till fickor av rena tallbestånd. Brandhistorik finns men brandfrekvensen bedöms vara naturligt låg med tanke på det västliga läget. Troligen har lång tid förflutit mellan brandåren.

Bevarandemål

- Skogen ska präglas av naturliga processer såsom brand, trädens åldrande och döende, stormfällningar, insekters och svampars nedbrytning av ved samt nyetablering av träd i skogen. Området ska ha en naturlig hydrologi.
- Skogens struktur och sammansättning ska vara påverkad av brand eller motsvarande störning. I perioder efter en störning kan områden vara öppna och luckiga med nya spirande trädgenerationer. I senare stadier kan skogen vara mer sluten. Vissa mindre delar av skogen är naturligt fuktiga eller blöta och kommer därför att brinna väldigt ytligt eller inte alls, vilket är en del av dynamiken i ett brandpräglat landskap.
- Skogen ska utmärkas av olikåldrighet, luckighet och genomgående stor strukturell variation. Grova och gamla träd ska vara vanliga. Generellt ska tillgången på stående och liggande död ved vara stor.
- Typiska arter ska ha stabila eller ökande populationer.

Datum
2024-06-13

Diarienummer
511-2687-2021

- Främmande arter ska inte utgöra ett hot mot områdets naturvärden.

Skötselåtgärder

Bränning

Skötseln ska vara naturvårdsbränning där det är tekniskt möjligt. Skötselområdet kan delas upp och brännas i mindre delar om det bedöms lämpligt. Exakt avgränsning för de enskilda naturvårdsbränningarna tas fram i samband med den brandplan som görs inför varje enskild bränning.

Stängsling

Om den föryngring som kommer efter en bränning bedöms ha dåliga förutsättningar att utvecklas på grund av intensivt bete ska möjligheten att bygga hägn övervägas och kunna utnyttjas.

Hydrologisk återställning

Där diken eller annan tidigare markavvattning påverkar områdets naturvärden negativt kan en återställning av hydrologin övervägas.

Bete

Skogsbete ska vara tillåtet.

5.3 Skötselområde 3: Hyggen och ungsogor med möjlighet till lövgynnande åtgärder (320 ha)

Beskrivning

Skötselområdet består av alla reservatets hyggen och ungsogor.

Bevarandemål

- Skötselområdet ska bestå av lövrik barrnaturskog.
- Skötselområdet ska huvudsakligen präglas av naturliga processer såsom brand, trädens åldrande och dödande, stormfällningar, insekters och svampars nedbrytning av ved samt nyetablering av träd i skogen. Normalt ska skogarna hysa betydande mängder död ved.
- Typiska arter för naturtyperna ska förekomma.

Datum
2024-06-13

Diarienummer
511-2687-2021

Skötselåtgärder

Stängsling

Om den lövföryngring som kommer upp bedöms ha dåliga förutsättningar att utvecklas på grund av intensivt bete ska möjligheten att bygga hägn övervägas och kunna utnyttjas.

Lövgynnande och naturvärdeshöjande åtgärder

Selektiva röjningar och gallringar av barrträd kan genomföras för att gynna lövträd och få en mer lövrik skog, samt att skapa variation och heterogenitet i barrbestånd.

Bränning

Ungskogarna ska kunna tillåtas brinna om det bedöms kunna höja naturvärdena och/eller behövs för att skapa säkra brandgränser för delområde 2.

Hydrologisk återställning

I den mån det finns dikningspåverkade skogar ska dessa kunna restaureras.

Bete

Skogsbete ska vara tillåtet.

5.4 Skötselområde 4: Våtmarker med möjlighet till hydrologisk restaurering (2 386 ha)

Beskrivning

Skötselområdet omfattar alla våtmarker i naturreservatet. Myrarna har i stor utsträckning en ostörd hydrologi. Diken finns i norr kring Kallkällbäcken.

Bevarandemål

- Skötselområdet ska huvudsakligen bestå av fysiskt och hydrologiskt intakta våtmarker.
- I området ska det finnas olika naturligt förekommande naturmiljöer med de strukturer, vegetationstyper och arter som hör till dessa naturmiljöer.
- De hydrologiska och hydrokemiska förhållandena ska vara opåverkade. Hydrologin ska vara ostörd och det ska inte finnas några avvattande eller tillrinnande diken eller körspår som medför negativ påverkan.

Datum
2024-06-13

Diarienummer
511-2687-2021

Grundvattenytan ska variera naturligt och vara hög under större delen av året.

- Skötselområdet ska präglas av naturliga ekologiska och hydrologiska processer såsom nederbörd, grundvattenflöden och översvämningar.
- Typiska arter ska ha stabila eller ökande populationer inom området.

Skötselåtgärder

Fri utveckling

Huvudinriktningen är att skötselområdet ska få utvecklas fritt genom intern dynamik.

Hydrologisk återställning

Diken som påverkar hydrologin eller den naturliga biologiska mångfalden kan åtgärdas. Träd som kommit upp till följd av dikningar kan avverkas. Det ska också vara möjligt att avverka träd för att kunna genomföra hydrologisk återställning inom skötselområdet.

Slätter och bete

Slätter och skogsbete ska vara tillåtet.

5.5 Skötselområde 5: Vattendrag med möjlighet till hydrologisk restaurering (663 ha)

Beskrivning

Skötselområdet omfattar reservatets samtliga sjöar och vattendrag.

Bevarandemål

- Skötselområdets sjöar och vattendrag ska ha en naturlig hydrologi och vattenkemi.
- Skötselområdets sjöar och vattendrag inklusive stränder och strandvegetation ska präglas av naturliga processer med de strukturer och artsamhällen som hör till naturtyperna. Naturliga erosions- och ackumulationsprocesser ska tillåtas fortgå ostört och forma strukturer och livsmiljöer.

Datum
2024-06-13

Diarienummer
511-2687-2021

- Stränder och strandvegetation ska präglas av naturliga processer där naturliga erosions- och ackumulationsprocesser ska tillåtas fortgå ostört och forma strukturer och livsmiljöer.
- Vattenkvaliteten ska vara god med försumbar påverkan av mänskliga faktorer, t.ex. övergödande, försurande och grumlande ämnen. Det ska inte förekomma gödsling, kalkning, dikning samt inplantering av främmande arter eller utsättning av främmande fiskstammar inom skötselområdet.
- Vattenlevande organismer ska ha fria vandringsvägar.
- Typiska arter ska ha stabila eller ökande populationer inom området. Den typiska strandvegetationen ska finnas kvar.

Skötselåtgärder

Fri utveckling

Fri utveckling där de naturliga processerna tillåts fortgå ostört.

Hydrologisk återställning

Det ska vara möjligt att restaurera fysiologiskt och hydrologiskt påverkade delar.

6 Skötsel för friluftsliv

För reservatets skötsel för friluftsliv redovisas här mål som beskriver vilket tillstånd som ska bevaras eller uppnås och därmed ge en tydlig bild av hur reservatets syfte ska tillgodoses. Här redovisas också skötselåtgärder som kan behöva vidtas i området för att syftet med naturreservatet ska kunna uppnås och som kan genomföras av Länsstyrelsen och/eller Vilhelmina Övre Allmanning, som förvaltare av reservatet, i enlighet med reservatets föreskrifter.

Beskrivning

Njakafjäll är ett stort naturreservat med många möjligheter till friluftsliv. Området nyttjas året runt: på barmarkssäsong för vandring och fiske, på vintern för skoter- och skidåkning. Området nyttjas för jakt året om.

I reservatet finns ett flertal kojor och vindskydd samt ett utvecklat ledsystem. Kojor och vindskydd förvaltas av Vilhelmina Övre Allmanningsskog och är öppna för allmänheten.

Datum
2024-06-13

Diarienummer
511-2687-2021

Mål för friluftsliv

- Det övergripande målet för friluftslivet är att reservatet ska vara tillgängligt för naturupplevelser, rekreation och naturstudier utifrån sina befintliga förutsättningar.
- Intressanta natur- och kulturvärden ska bevaras, vårdas och skötas så att områdets upplevelsevärden för friluftslivet bevaras.
- Reservatet ska vara attraktivt att besöka med välskötta besöksanläggningar.
- Det ska vara möjligt att på olika sätt få information om naturreservatets upplevelsevärden inför och under besök i området. Informationen ska också bidra till att reservatets syfte att bevara naturtyper och arter uppnås.
- Reservatets intressanta naturmiljöer och arter ska kunna besökas utan att skada dem.

Åtgärder för friluftsliv

I Njakafjäll finns idag ett flertal kojor, vindskydd och leder. Förvaltningen av dessa ska ske i nära samarbete och dialog med markägaren Vilhelmina Övre Allmänning. Det ska också finnas möjlighet att uppföra nya anläggningar såsom leder, parkeringsplatser, grillplatser, vindskydd och kojor/stugor.

7 Övriga anläggningar

I naturreservatet finns anläggningar som inte förvaltas av Länsstyrelsen:

- Kojor och rastskydd (förvaltas av VÖA)
- Vinterleder
- Sommarleder
- Postleden i Kultsjödalen

8 Nyttjanderätter

- Jakt och fiske får bedrivas av jakt- och fiskerättsinnehavare enligt gällande lagstiftning och i enlighet med gällande reservatsföreskrifter. Jakttorn får uppföras och befintliga sikt- och skjutgator får röjas enligt reservatets föreskrifter.
- Det finns en kraftledning genom går genom den västra delen av naturreservatet. Kraftledningen med tillhörande kraftledningsgata får

Datum
2024-06-13

Diarienummer
511-2687-2021

enligt reservatets föreskrifter underhållas inom ramen för befintlig koncession och ledningsrätt.

- Renskötsel får bedrivas i naturreservatet enligt gällande lagstiftning.

9 Samråd med rennäring

Samråd mellan Länsstyrelsen och berörd sameby skall genomföras inför kommande skogliga skötselåtgärder. Båda parter skall kunna ta initiativ till samråd.

10 Utmärkning av gränser

Reservatet ska hållas väl utmärkt enligt svensk standard och Naturvårdsverkets anvisningar. Gränserna bör ses över vart 10:e år och målas om vid behov.

11 Sammanställning av skötselåtgärder

I naturreservatet är det hög prioritet för skötselåtgärder inriktade på att bevara de värdefulla barrnaturskogarna med sina lövskogsmiljöer samt att tillgängliggöra naturreservatet för besökare.

Skötselåtgärd	Var	Prioritet
Montering och underhåll av informationsskylt/ar	Se bilaga 1	1
Hydrologisk återställning	Alla skötselområden	3
Lövgynnande åtgärder	Skötselområde 2	3
Hägn för att motverka bete	Ev. behov bedöms efter fältbesök	3
Naturvårdsbränning	Skötselområde 2	3
Åtgärder för att förhindra spridning och etablering av främmande arter	Alla skötselområden	3
Åtgärder för att förhindra slitage och störningar på naturtyper och arter	Alla skötselområden	3
Gränsmarkering	Se bilaga 1 i beslutet	1

Tabell med sammanställning av skötselåtgärder. Siffran anger prioritetsordning om genomförandet av skötselåtgärderna begränsas av tillgängliga resurser. 1 är högsta prioritet och 3 lägsta.

Datum
2024-06-13

Diarienummer
511-2687-2021

12 Uppföljning och tillsyn

Tillsynen av naturreservatet utförs av naturvårdsförvaltaren i enlighet med Naturvårdsverkets riktlinjer. Tillsynen innefattar besiktning av att reservatets föreskrifter efterlevs.

Dessutom ska naturvårdsförvaltaren följa upp utmärkningar, skyltar och friluftsanordningar inom reservatet samt naturtyper och arter. Naturvårdsförvaltaren kan utse annan part att genomföra uppföljningen av anläggningar för friluftslivet samt naturtyper och arter. Brister och fel ska dokumenteras och åtgärdas.

Tillsynen och uppföljningen av reservatet kommer tillsammans att utgöra ett underlag för en eventuell revidering av skötselplanen.

12.1 Uppföljning av skötselåtgärder

I samband med att skötselåtgärder utförs ska utgångsläget innan åtgärden, tidpunkt för åtgärd, åtgärdens omfattning och utförande samt uppnått resultat dokumenteras för att möjliggöra en långsiktig uppföljning.

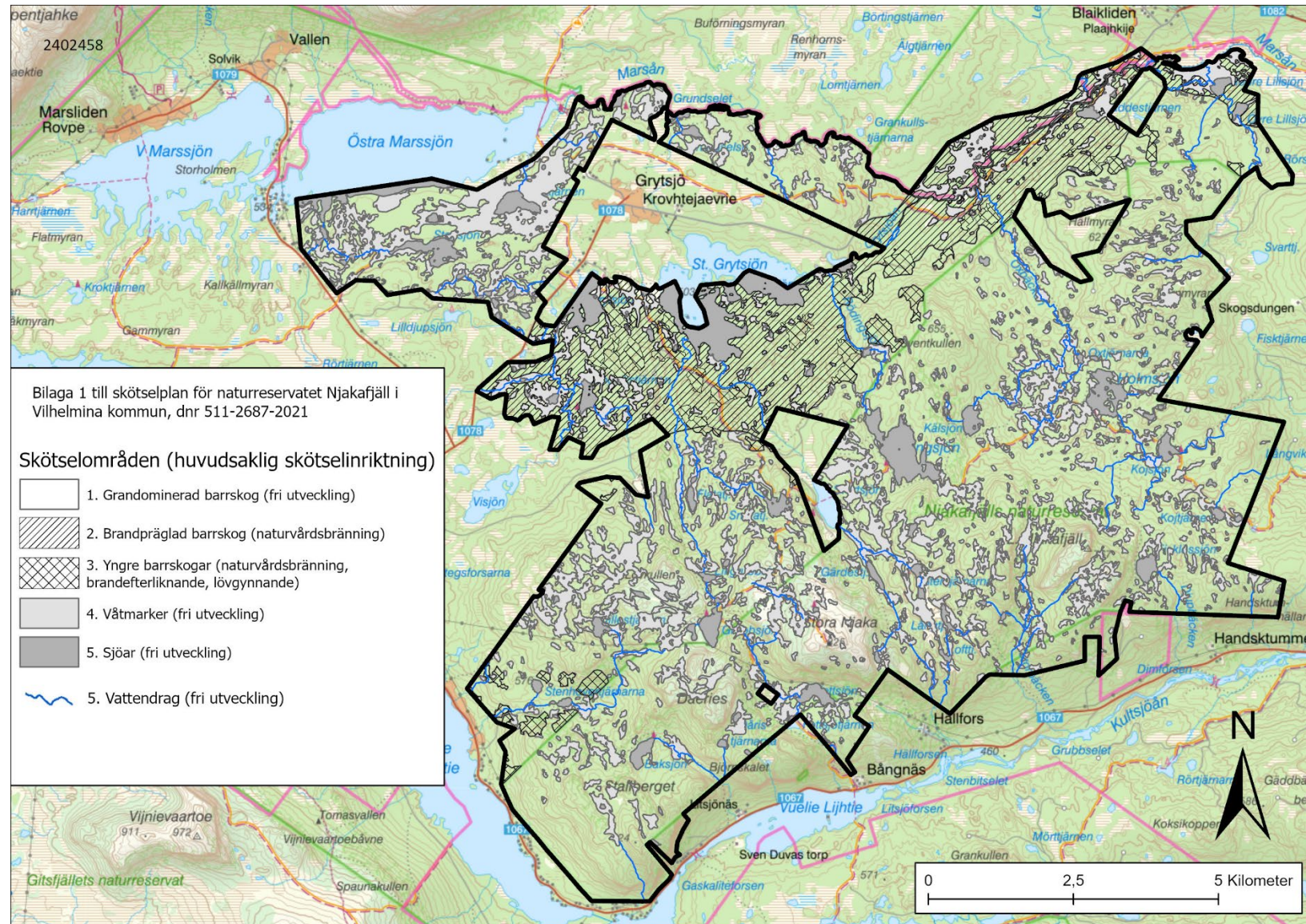
12.2 Uppföljning av bevarandemål

Naturreservatets bevarandemål ska följas upp enligt fastställda metoder för uppföljning av skyddad natur. Uppföljningen kommer att ske utifrån reservatets skötselområden (bilaga 1) och enligt indelningen i naturtyper för basinventering av skyddad natur.

Bilagor

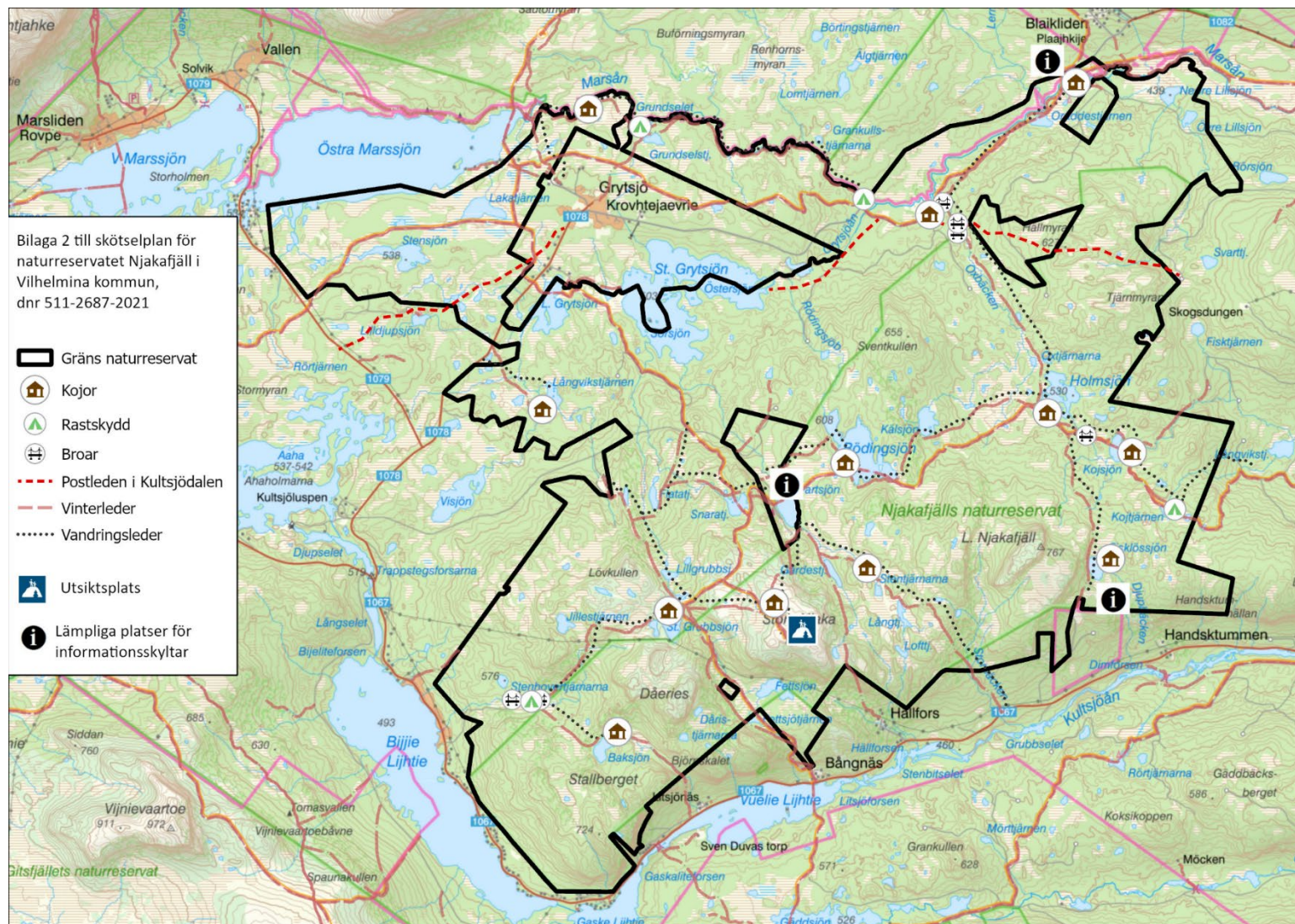
1. Karta över skötselområden
2. Karta över anläggningar för friluftslivet, besöksmål och informationsskyltar

Bilaga 1.

Datum
2024-06-13Diarienummer
511-2687-2021

Bilaga 2.

Länsstyrelsen
Västerbotten

Bilaga 4

1 (2)

Datum

2024-06-13

Diarienummer

511-2687-2021

Överklagandehänvisning regeringen

Du kan överklaga beslutet hos regeringen

Om du inte är nöjd med Länsstyrelsens beslut, kan du skriftligen överklaga beslutet hos regeringen.

Hur överklagar jag beslutet?

Länsstyrelsen måste pröva att överklagandet har kommit in i rätt tid, innan det skickas vidare tillsammans med handlingarna i ärendet. Därför ska du lämna eller skicka din skriftliga överklagan till Länsstyrelsen Västerbotten antingen via e-post; vasterbotten@lansstyrelsen.se, eller med post; Länsstyrelsen Västerbotten, 901 86 Umeå.

Tiden för överklagande

Ditt överklagande måste ha kommit in till Länsstyrelsen **inom tre veckor** från den dag du fick del av beslutet. Du anses ha fått del av beslutet den dag det kungörs i ortstidning. Om det kommer in senare kan överklagandet inte prövas. I ditt överklagande kan du be att få ytterligare tid till att utveckla dina synpunkter och skälen till att du överklagar. Sedan är det regeringen som beslutar om tiden kan förlängas.

Parter som företräder det allmänna ska ha kommit in med sitt överklagande **inom tre veckor** från den dag då beslutet meddelades.

Ditt överklagande ska innehålla

- Vilket beslut som du överklagar, beslutets datum och diarienummer.
- Hur du vill att beslutet ska ändras.
- Varför du anser att Länsstyrelsens beslut är felaktigt.

Datum
2024-06-13

Diarienummer
511-2687-2021

Om du har handlingar som du anser stödjer din överklagan så bör du bifoga kopior på dessa. Kontakta Länsstyrelsen i förväg om du behöver bifoga filer som är större än 15 MB via e-post.

Ombud

Om du anlitar ett ombud som sköter överklagandet åt dig ska ombudet underteckna skrivelsen, bifoga en fullmakt i original från dig samt uppge sitt eget namn, adress och telefonnummer.

Behöver du veta mer?

Har du ytterligare frågor kan du kontakta Länsstyrelsen via e-post vasterbotten@lansstyrelsen.se eller via växeltelefonnummer 010-225 40 00. Ange diarienummer.